

Gebiedsgerichte Terugkoppeling Midden Delfland

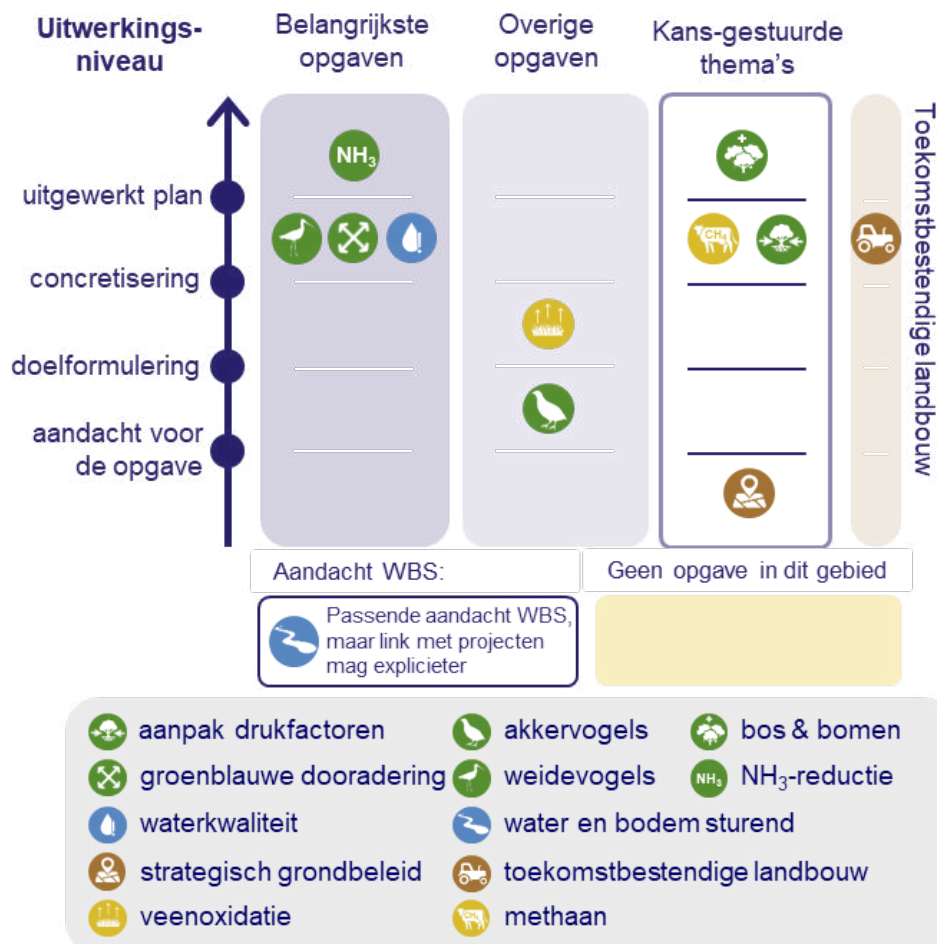
Inleiding

De provincie heeft met veel aandacht de gebiedsplannen van de 16 deelgebieden in Zuid-Holland geanalyseerd. Ze zijn in januari 2026 met waardering door Gedeputeerde Staten vastgesteld voor analyse. Deze gebiedsgerichte terugkoppeling is onderdeel van het Tweede Peilmoment. Per deelgebied staan we stil bij de opbrengsten, sterke punten en verbeteringsuggesties. De terugkoppeling is bedoeld om de deelgebieden de komende maanden verder op weg te helpen samen resultaten te realiseren en de gebiedsplannen te verbeteren. In september 2026 wordt een besluit van Provinciale Staten verwacht over de brede vervolgaanpak van de gebiedsprocessen in het ZH-PLG.

Hierna volgt inzicht in 1) de opbrengst van het gebiedsplan; 2) de sterke punten in het gebiedsplan; 3) verbeteringsuggesties voor het gebiedsplan en 4) een vooruitblik op de korte termijn.

Opbrengst gebiedsplan

Uitwerkingsniveau gebiedsplan

Randvoorwaarden

Het gebiedsplan stelt ook een aantal randvoorwaarden voor verdere uitvoering, namelijk:

- **Economisch perspectief en verdienvermogen:**

- Verlenging van de contractduur voor Agrarisch Natuur en Landschapsbeheer (ANLb).
- Verlichting knelpunten in de bedrijfsvoering van veetelers.
- **Juridische zekerheid:**
 - Het oplossen van de juridische problematiek rond PAS-melders, interimers en andere knelgevallen.
- **Financiering en instrumentarium:**
 - Bonus voor KPI-bereik of KPI's opnemen in ANLb-pakketten.
 - Langjarige aanvullende financiering voor groenblauwe diensten (naast en bovenop ANLb).
 - Inzet grondinstrument voor agrarisch weidevogelbeheer.
- **Beleidsruimte en maatwerk:**
- Mogelijkheden voor herwaardering met behoud van agrarische functie.
- Onderscheid maken in de herkomst van ongewenste stoffen.
- Bijstellen KRW-doelen o.b.v. onderzoek naar maatregelen tegen veenafbraak en kwel.
- **Samenwerking en draagvlak:**
 - Handhaving van vrijwilligheid voor ANLb, inzet op KPI's.
 - Afbouwen riool overstorten in stedelijk gebied.

Financiële vraag

Met het gebiedsplan van BPL Midden-Delfland zijn 7 projectvoorstellen ingediend. De financieringsbehoefte is op dit moment € 18,5 mln, waarvan € 18,24 mln aan de provincie Zuid-Holland wordt gevraagd.

Voor 2 projecten is financiering geregeld voor het project of voor de huidige fase van dit project:

- Voor het project *Natte Ecologische Zones BPLG Midden-Delfland verkenning: Gaag en Geul achter de Valk* is financiering georganiseerd. Voor dit project wordt inzet van gronden gevraagd aan de provincie Zuid-Holland ten behoeve van waterkwaliteitskansen. Hierbij is ook voor Aanvalsplan Grutto (opstellen uitvoeringsagenda weidevogels) financiering geregeld vanuit het Maatregelenpakket ZH-PLG.
- Voor het project *Agricycling* heeft Hoogheemraadschap Delfland subsidie verkregen vanuit de DAW impulsregeling.

Voor 2 projecten is sprake van een vorm van cofinanciering:

- Voor project *Uitvoering 2 natte ecologische zones projecten BPL Midden-Delfland: Kortebuurt en Waterplantzone Noordvliet* is cofinanciering georganiseerd vanuit het Hoogheemraadschap van Delfland. De totale financieringsbehoefte is € 450.000, waarvan € 340.000 aan de provincie Zuid-Holland wordt gevraagd en € 110.000 aan het Hoogheemraadschap van Delfland.
- Voor project *Aanschaf compostomzetter voor Agricycling* wordt cofinanciering georganiseerd. De totale financieringsbehoefte is € 300.000, waarvan € 150.000 aan de provincie Zuid-Holland wordt gevraagd.

Sterke punten

Allereerst wil de provincie haar waardering uitspreken voor de actualisatie van het Uitvoeringsprogramma BPL (met daarin meegenomen de indicatieve doelen van het ZH-PLG) in Midden-Delfland nog eens herhalen. Het gebiedsplan is onderbracht in het reeds bestaande

Uitvoeringsprogramma en de doelen zijn helder geoperationaliseerd. Hiermee is concreet invulling gegeven aan de opgaven van het ZH-PLG en kan worden ingespeeld op de dynamische ruimtelijke, maatschappelijke en bestuurlijke werkelijkheid.

- Het uitvoeringsprogramma zoekt nadrukkelijk een balans tussen een toekomstbestendig agrarisch landschap, het verbinden en versterken van natuur en het combineren met een recreatief landschap.
- De doelen zijn veelal kwantitatief geoperationaliseerd met een tijdshorizon tot 2030. Dit geeft concreet aan wat het gebied van plan is om bij te dragen aan de wettelijke doelen.
- Het gebied is al erg goed op weg met een gemiddelde ammoniakuitstoot van 45 kg NH₃/ha/jr. Het doel om dit voor 2030 te verlagen naar 40 is ambitieus en zorgt voor veel doelbereik. Het is echter nog niet helemaal duidelijk hoe deze reductie geborgd is.
- In het plan worden belangrijke randvoorwaarden gecreëerd om te werken naar een toekomstbestendige landbouw. Aan veel aspecten van een toekomstbestendige landbouw is gedacht, zowel ecologisch als economisch. Of een toekomstbestendige landbouw daadwerkelijk gerealiseerd wordt, is afhankelijk van het succes van de activiteiten en de mate waarin ondernemers de nieuw ontstane kansen weten te verzilveren in hun bedrijfsvoering.
- Op het gebied van natuur zien we dat er veel goede ideeën naar voren zijn gebracht die na de planfase een grote bijdrage kunnen leveren aan de doelen.
- In het plan is veel aandacht voor Water en Bodem Sturend. De uitwerking hiervan is passend bij de meest urgente WBS-opgaven in het gebied, met name waterberging. Het plan laat duidelijk zien dat WBS het uitgangspunt is bij alle ruimtelijke opgaven en dat de opgaven in het gebied ruimte vragen.
- Het Uitvoeringsprogramma laat duidelijk zien welke inspanningen de gebiedspartners zelf al leveren. Voorbeelden zijn te vinden onder het Programma Duurzaam Boer Blijven, inzet en financiering van Hoogheemraadschap van Delfland, het belonen van groenblauwe diensten van agrariërs vanuit de Stichting Groenfonds, etc.

Verbetersuggesties

Korte termijn

- Met betrekking tot toekomstbestendige landbouw is de focus met name gericht op melkveehouderij. Heb ook oog voor andere soorten veehouderij, zoals vleesveehouderij. Daarnaast is de aandacht voor dierenwelzijn beperkt tot een KPI in het Kringloopcertificaat. Breng scherpere aan in de doelen door te kwantificeren hoeveel agrariërs meedoen met bijvoorbeeld de korte ketens of de alternatieve verdienmodellen. Op dit moment maakt het plan niet duidelijk of extensivering hier onderdeel van is. Onderbouw kwantitatief via welke route de doelen behaald worden.
- Geef een verdere duiding aan de samenhang tussen verschillende projecten.
- Neem maatregelen op voor reductie van CO₂-emissies uit veenbodems. Er worden diverse redenen genoemd en wordt aangegeven dat nadere studies nodig zijn om te kunnen beoordelen wat nodig is.
- Werk de doorwerking van concrete projecten met betrekking tot Water en Bodem Sturend verder uit.
- Werk projecten concreet uit die aantoonbaar leiden tot doelbereik. Verduidelijk de beoogde locaties van maatregelen, zodat integraliteit beter te borgen is. Nu zijn projecten nog te losstaand.

Middellange termijn

- Vanuit SANE-maatregelspoor strategisch grondbeleid zijn er op termijn kansen om via een grondstrategie een bijdrage te leveren aan de opgaven en om het verdienmodel van agrariërs te versterken. Werk deze mogelijkheid op termijn verder uit in het gebiedsproces.

Hoe verder?

De provincie als gebiedsautoriteit:

- Gaat aan de slag met het verder uitwerken en bestuurlijk vaststellen van richtinggevende doelen voor gebieden (waar mogelijk/nodig).
- Ontwikkelt haar beleidskaders verder, zoals de Modulaire Herziening van het omgevingsbeleid, het Regionaal Waterprogramma, de Uitvoeringagenda Landbouw, en de SANE-maatregelsporen.
- Biedt ondersteuning aan de gebiedsprocessen met gebiedsmanagers, proceskosten en deelnamevergoedingen. De gebiedsprocessen lopen in ieder geval tot Statenbesluit over de vervolgaanpak in september 2026 door.

De provincie als gebiedspartner:

- Werkt aan het versterken van integraliteit door integraliteit tussen *gebieden* te versterken via gebiedsmanagers en regietafels maatregelen en projecten voor biodiversiteit meer afstemmen. En integraliteit tussen *opgaven* te versterken door gelijksoortige projecten in samenhang op te pakken en waar nodig overkoepelend beleid te maken.
- Werkt aan het versterken en concretiseren van gebiedsplannen door
 - Opvolgen van aanbevelingen uit gebiedsgerichte terugkoppelingen
 - Programmeren selectie van low-regret projectvoorstellen via de Voorjaarsnota 2026 voor behoud van energie en voorgang in gebiedsprocessen.
 - Overige projectvoorstellen te concretiseren en programmeren o.b.v. het geactualiseerde afwegingskader ZH-PLG. Deze programmering wordt november 2026 verwerkt in de begroting 2027.

Daarnaast werkt de provincie aan een vervolgaanpak voor de gebiedsprocessen, aanhakend op en lobbyend richting het nieuwe Rijksbeleid. Voor de vervolgaanpak spreken we ook met gebiedspartners. Het voorstel wordt naar verwachting voor de zomer gedeeld, waarna Provinciale Staten het in Q3 2026 kunnen behandelen.

Tevens gaat de provincie aan de slag met de gestelde randvoorwaarden. We herkennen veel randvoorwaarden vanuit de gebiedsplannen en werken op dit moment al aan een aantal gestelde randvoorwaarden. Tegelijkertijd geldt dat we voor een deel van deze randvoorwaarden nog werk te doen hebben of een besluit moeten nemen. De komende periode gaat de provincie hiermee aan de slag en kijkt welke rol zij hierin kan vervullen.

Wij vragen of het gebied zich met ons inzet voor:

- Blijf doen wat je al deed: benut reeds geplande overleggen voor het opwerken en concretiseren van ingediende en nieuwe projectaanvragen waar nodig.
- Ga samen met de gebiedspartners (inclusief ons) met de verbetersuggesties op de korte termijn aan de slag om het gebiedsplan nog beter aan te laten sluiten bij de opgaven in het landelijk gebied.

Onderzoek welke maatregelen in samenhang met elkaar binnen het kerngebied Veenweiden kunnen worden opgepakt. Maak daarbij gebruik van elkaars kennis en kunde